

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅՈՒԹԵԼԵԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅՈՒԹԵԼԵԱՆ

Չորեքշաբթի, սեպտ. 25-ին, երեկոյեան ժամը 7-ին կայցաւ Թիֆլիսի վաճառականների ընդհանուր ժողովը թօրսայի գանձնում։

Վաճառականների աւագ Արշակ Միլեան, որի հրաւերով կայցացել էր ժողովը, բանալով նիստը, հետևեալ աստիճանուր թիւնը արեց։

Պարոնայք, ևս թոյլ տուի ինձ անհանգատացնել ձեզ, հրաւերելով, որպէսովի միասին քննենք մի շատ կանոնը հարցի Խընդիւն այս է, որ այս հոկտեմբերի 12-ին լրանում է հայկական այրութենի գիտի 1800-ամեակի և հայկական տպագրութեան 400-ամեակի յօրելեանը Այդ առիթով մեր հայոց բարձր հոգեոր հշանառութիւնը որուել է տօնել այդ դէպքը արժանաւոր կերպով և հրաւերել է մեզ ևս մասնակցելու Պարոնայք, այդ յօրելեանը մի հայկական ազգային կուլտուրական այնպիսի տօն է, որին կարող են նախանձել շատ ուրիշ ազգեր, մենք բոլոր հայերս, իրեն իր մարդու, առանց համոզմունքների և հայեացքների խարութեան, պարտաւոր ենք լայն մասնակցութիւնը ունենալ այդ տօնախմբութեան մէջ և, որ զինաւորն է, յաւերժացնել նրան մի հայկան զործով յօգուտ դըպարոցական ֆօնդի։

Ունկատի ունենալով, որ այսաել ներկայ եղողներից շատերը, իմ կարծիքով, ծանօթ չեն հայկական այրութենի գիտի և տպագրութեան պատմութեան հետ, ևս ինձ թոյլ տուի հրաւերել բարձրապատիւ Բներիկ վարդապետին, որ նա ծանօթացնէ մեզ այդ պատմութեան հետ և ապա առաջարկել ձեզ որոշել ավաճառականների մասնակցութեան ձեւ։

Խօսքը արվում է Բներիկ վարդապետին, որ մի գեղեցիկ առենաբանութեամբ նկարագրում է ս. Սահակի և ս. Մեսրոպի գործունեցները և նշանաւոր երկու դէպքերի պատմութիւնը։

Վաճառականութեան ներկայացուցիչները պատրաստականութիւն յայտնեցին նույներեւ նաև իրանց անձնական միջացներից մի քանի հազար բուրլի յօգուտ դպրոցական ֆօնդի։

Աւագ Ա. Միլեան առաջարկեց հետեւեալ ծրագիրը, որ և ընդունվեց միաձայն։

Ժամանակակից առաջարկեց վաճառականութեան թիֆլիսի վաճառական առաջիկայ տօնախմբութիւններին հայկական այրութենի գիտի 1500-ամեակի և հայկական տպագրութեան 400-ամեակի առիթով, մշակված Թիֆլիսի վաճառականների առաջ Ա. Միլեանի առաջարկութեամբ, վաճառականութեան ներկայացուցիչների

ձեռքով, 1913 թ. սեպտեմբերի 25-ի խորհրդակցութեան մէջ։

1) Ի յիշատակ ս. Սահակի և ս. Մեսրոպի հանդիսաւոր հոգեհանգիստ կատարելու օրը փակել մագավոնները ամբողջ օր և ներկայ լինել հոգեհանգատին ամբողջ վաճառականութեամբ։

2) Ըստարել Թիֆլիսի վաճառականութեան լոգիստիկ երկու պատզամաւրութիւն՝ ներկայ լինելու հանդէսներին այսուղի Թիֆլիսում և էջմիածնում։ Առաջին պատզամաւրութիւնը բազկացած կը լինի 6, իսկ երկրորդը՝ 10 հոգուց։

3) Պաշտօն յանձնել պատզամաւրութեան ներկայացնել շնորհաւորութիւն Թիֆլիսի վաճառականութեան սատունից հայոց եկեղեցու պետ՝ նորին Սրբութիւն Աթենայն Հայոց Կաթողիկոս Գէորգ Վ-ին էջմիածնում, իսկ այսաեղ՝ տեղական առաջնորդին, այդ գէպքի առիթով։

4) Խնդրել Թիֆլիսի վաճառականութեան հիմնած Թիֆլիսի առեւտրական գպրոցի պահեատեսչին, հանդէսների օրը արձակել հայ աշակերտներին զբաղմունքից գպրոցում։

5) Խնդրել միինոյնը վաճառականութեան հիմնած Խնդրաշահեան առեւտրական գպրոցի տեսչին։

6) Ի յիշատակ առաջիկայ յօրելեանական տօնախմբութիւնների ձեռք բերել առեւտրական գերոյիշեալ երկու գպրոցների աշակերտների, ինչպէս և էջմիածնի Գէորգեան հոգեոր հնմարանի ուսանողներին բաժանելու համար ս. Սահակի և ս. Մեսրոպի պատզականութիւնի հատու։

7) Հանգանակել վաճառականների մէջ գումար գպրոցական ֆօնդի կաղմութեան համար։

8) Խնդրել Թիֆլիսի վաճառականների կողմից 5 հոգի թիմական առաջնորդի կողմից կազմելի մասնաժողովի համար՝ առաջիկայ յօրելեանական հանդէսների կազման համար։

Խնչակս մեզ տեղեկացնում են, հանգանակութիւնը վաճառականների մէջ բացվել է արգեն և բաւական աջող առաջ է զնում։

Պատզամաւրութեան անդամների մատունները կը հաղորդենք իր ժամանակին։

Եղայս ունենք, որ վաճառականութեան օրինակին կը հետևեն նաև մէջանները, արհեստաւորները և բանաւորները, ի նկատի ունենալով, որ էջմիածնում կատարելի տօնախմբութիւնը ոչ միայն եկեղեցական ազգային, այլև կուլտուրական, քաղաքակրթական մեծ տօն է։

Մասնակցութիւնը Թիֆլիսի վաճառական առաջարկան առաջիկայ տօնախմբութիւններին հայկական այրութենի գիտի 1500-ամեակի և հայկական տպագրութեան 400-ամեակի առիթով, մշակված Թիֆլիսի վաճառականների առաջ Ա. Միլեանի առաջարկութեամբ, վաճառականութեան ներկայացուցիչների